

Unieke regeling voor bouwsector

De tocht naar de bouwplaats en terug kan de werkdag van een bouwvakker een flink stuk langer maken. Om de pijn te verzachten heeft de bouwsector verschillende regelingen uitgewerkt.

Bouwvakkers krijgen bijvoorbeeld een *mobilitetsvergoeding* voor hun verplaatsingen van de woning naar de werkplaats. Deze is uniek voor onze sector. Daarnaast is in de cao van de bouw afgesproken dat arbeiders een *verplaatsingsvergoeding* krijgen als ze eigen of openbaar vervoer gebruiken om naar het werk te komen. Beide krijgen een gunstige behandeling van de sociale regelgeving en de fiscus.

SOCIALE LASTEN

Een aannemer moet geen sociale zekerheidsbijdragen betalen op de verplaatsings- en mobiliteitsvergoeding. Voor de sociale zekerheid zijn deze geen vorm van loon omdat de verplaatsing buiten de arbeidstijd valt. De vergoedingen tellen voor de sociale zekerheid als terugbetaling van werkelijk gemaakte kosten.

Maar let op: de RSZ kan oordelen dat een aannemer overdreven vergoedingen betaalt, die hij niet behoorlijk kan rechtvaardigen. Het gedeelte dat de werkelijke kosten overschrijdt, wordt dan als loon beschouwd en daarop moeten bijdragen worden betaald.

IN DE ARBEIDSTIJD OF NIET?

Uit het bovenstaande blijkt dat het belangrijk is om te weten wanneer de arbeidstijd begint. Dat is niet altijd even duidelijk. Soms rijdt een arbeider met een lichte vrachtwagen van thuis naar de bouwplaats, maar passeert hij eerst langs het werk om collega's of materiaal op te pikken. Wanneer begint dan zijn arbeidstijd en die van zijn collega's? In het atelier of op de bouwplaats?

Als het atelier alleen maar een verzamel- of opstapplaats is, valt de hele verplaatsing naar de bouwplaats buiten de arbeidstijd. Als de bouwvakkers (de bestuurder en/of zijn collega's) in het atelier ook werkzaamheden uitvoeren, geldt een vijfminutenregel. In de cao van de bouwsector staat dat de volledige verplaatsing buiten de werkuren valt als de werkzaamheden beperkt blijven tot het laden en lossen van materiaal en materieel in vijf minuten of minder.

AFGELEGDE AFSTAND TELT

De grootte van de mobiliteitsvergoeding hangt van de afgelegde afstand. Sinds een jaar of vijf telt de werkelijk afgelegde afstand. Daarvóór werd de afstand in vogelvlucht genomen. De cao van de bouw legt niet vast hoe bouwbedrijven de werkelijke afstand moeten berekenen. Ze kunnen een methode bepalen na over-

Belangrijke vraag: valt de verplaatsing binnen de arbeidstijd?

leg met de arbeiders op ondernemingsniveau. Eén mogelijkheid is een routeplanner zoals www.mappy.be, www.viamichelin.be, maps.google.be enzovoort. Aannemers kunnen de afgelegde afstanden ook registreren. Dat kan manueel (bijvoorbeeld door het bijhouden van rittenbladen) of elektronisch (bijvoorbeeld Track-and-trace). Als in een bouwbedrijf geen methode is vastgelegd, verwijst de cao naar de routeplanner Mappy (www.mappy.be).

FISCALE VRIJSTELLINGEN

Voor de fiscus zijn de mobiliteits- en verplaatsingsvergoedingen in principe inkomsten waarop de bouwvakker belastingen moet betalen. Maar onder bepaalde voorwaarden geldt een vrijstelling, ondermeer om collectief vervoer aan te moedigen (voor meer details, zie de artikels op blz. 26 en 28).

De mobiliteitsvergoeding voor bouwvakkers is maar voor 50 % belastbaar als loon. De andere helft - het vrijgestelde deel - wordt fiscaal bekeken als een soort onkostenvergoeding. Per effectief ge-presteerde maand wordt altijd minstens € 12,39 vrijgesteld.

Welke vergoedingen krijgen bouwvakkers?

Verplaatsingsvergoeding én mobiliteitsvergoeding

Voor verplaatsingen tussen woning en bouwplaats met het openbaar vervoer of met eigen vervoer van de bouwvakker.

Mobiliteitsvergoeding

Voor verplaatsingen tussen woning en bouwplaats met vervoer georganiseerd door de werkgever.

Onkostenvergoeding en loon

Voor verplaatsingen binnen de arbeidstijd met eigen vervoer van de bouwvakker. Er is geen mobiliteitsvergoeding.

Loon

Voor verplaatsingen binnen de arbeidstijd met vervoer van de werkgever. Ook in dit geval is er geen mobiliteitsvergoeding.

BESTUURDER – Als het atelier alleen maar een verzamel- of opstapplaats is, valt de hele verplaatsing naar de bouwplaats buiten de arbeidstijd als het laden en lossen minder dan vijf minuten duurt.

Maar hoe zit het met de verplaatsingsvergoeding voor bouwvakkers die een deel van hun woon-werkverkeer met eigen of met het openbaar vervoer afleggen? De belastingen die de bouwvakker daarop betaalt, hangen af van het gebruikte voertuig en de manier waarop hij zijn beroepskosten inbrengt. Wie zijn werkelijke beroepskosten aangeeft, wordt volledig belast op de verplaatsingsvergoeding. Als de bouwvakker kiest voor het wettelijk forfait, hangt de vrijstelling af van het type vervoer:

- openbaar vervoer: volledige vrijstelling;
- gemeenschappelijk vervoer georganiseerd door de werkgever: een vrijstelling gelijk aan de prijs van een treinabonnement eerste klasse voor dezelfde afstand;
- ander vervoer: een vrijstelling van € 350.

KILOMETERVERGOEDING

Werknemers die hun eigen wagen gebruiken voor beroepsverplaatsingen mag de werkgever per kilometer vergoeden. Op deze vergoeding is er in principe geen RSZ of bedrijfsvoorheffing verschuldigd. Als werkgever het forfait betaalt dat geldt voor ambtenaren moet hij de gemaakte kosten niet kunnen bewijzen.

Sinds 1 juli 2012 bedraagt dit forfait € 0,3352 per km. Om misbruiken te voorkomen is er een bovengrens: doet de werknemer meer dan 24.000 km per jaar aan beroepsverplaatsingen, moet een werkgever wel bewijzen van de kosten kunnen voorleggen, zelfs al betaalt hij die € 0,3352 per km. ■

www.confederatiebouw.be - marleen.porre@confederatiebouw.be - hendrik.dewit@confederatiebouw.be